

BRANDBLUSAPPARAAT

Het staat in de Vroedschapsresoluties van Utrecht van 4 september 1780. Een zekere Salomon Furst, geboortig van Kopenhagen en wonende in de Hofstraat in Den Haag, had aan het stadsbestuur van Utrecht laten weten een „machine” uitgevonden te hebben, waarmee de slang van een brandspuit heel hoog en heel dicht bij de brand gebracht en in alle richtingen bewogen kon worden, zonder dat daar een brandladder bij nodig was. Voor vijftig ducaten kon hij een dergelijk toestel leveren en ook was hij bereid een klein model te doen vervaardigen om een beoordeling van zijn uitvinding mogelijk te maken.

De Vroedschap, vreed als zij was, benoemde daarop natuurlijk een commissie, bestaande uit een aantal hoofdmannen van stadswijken en tijnmeesters, d.w.z. beheerders van de brandemmers en wat verder bij de brandweer behoort. Het rapport dat de heren uitbrachten erkende dat het inderdaad een heel nuttige vinding zou zijn, als men met dat instrument vanaf zekere afstand de brandspuit dicht bij de vuurhaard zou kunnen brengen, dat zij daarom het aanbod van Furst om een model te laten maken, gaarne hadden aangenomen en dat zij dit vervolgens hadden geïnspecteerd. - Helemaal verrukt waren zij echter blijkbaar niet geworden, want, zo gaat het rapport verder, zij hadden weliswaar bevonden, dat het toestel „niet onaartig en ingenieus was geïnventeerd en eene proeve opleverde van des inventeurs genie”, maar uiteindelijk adviseerden zij de Vroedschap toch maar liever niet met Salomon Furst hierover verder in onderhandeling te treden. Daarentegen waren zij eenstemmig van mening dat hij een kleine tegemoetkoming verdiende voor zijn uitvinding, moeite en verblijfkosten in Utrecht. Ze stelden voor aan Furst 6 ducaten te schenken en de kosten aan het model besteed, zijnde 9 gld. en 5 stuivers, zoals uit de timmermansrekening bleek, te betalen.

De Vroedschap legde zich bij het advies der deskundigen neer en droeg aan de cameraar op die rekening te voldoen en „aan Salomon Furst tot een present te geven de somme van een en dertig gulden tien stuivers, mids voorzeide model aan de stad verblijve”.

En waar is het gebleven? - Noch in de historische afdeling van het stedelijk museum, noch in de verzameling van het van 1851 daterende Gezelschap Utrechts Brandweer, noch in het Museum van de in 1916 opgerichte (Kon.) Nederl. Brandweervereniging, van 1926 tot na de oorlog in het Catharijneconvent gehuisvest, bevindt of bevond zich blijkens de catalogi het model van Salomon Furst. Het zal wel de weg opgegaan zijn van alles wat „zolang ergens opgeborgen” wordt.

v. C.